

„ISKRAN“⁹⁸ JA „ZARJAN“⁹⁹ TOIMITUKSEN JULKILAUSUMAN LUONNOS

Ryhtyessämme julkaisemaan kahta sosialidemokraattien äänenkannattajaa: tieteellis-poliittista aikakauslehteä ja yleisvenäläistä työväenlehteä, pidämme tarpeellisena sanoa muutaman sanan ohjelmastamme, siitä, mihin pyrimme ja miten käsitämme tehtävämme.

Elämme parhaillaan äärimmäisen tärkeää ajankohtaa Venäjän työväenliikkeen ja Venäjän sosialidemokratian historiassa; kaikki viittaa ilmeisestikin siihen, että liikkeemme on nyt kriittisessä vaiheessa: se on paisunut niin laajaksi ja nostanut Venäjän mitä erilaisimmilla kulmilla niin paljon terveitä oraita, että se tuntuu nyt vastustamattoman voimakkaasti pyrkivän lujittumaan, omaksumaan korkeimman muodon, muovaamaan itselleen määrätyt piirteet ja organisaation. Tosiaankin, viime vuosille luonteenomaista on sosialidemokratian aatteiden hämmästyttävän nopea leviäminen intelligenssimme keskuudessa, ja tätä yhteiskunnallisen ajattelun virtausta vastaan rientää aivan itsenäinen, vaistonvarainen teollisuusproletariaatin liike, proletariaatin, joka alkaa yhdistyä ja taistella sortajiaan vastaan, osoittaen kiihkeää pyrkimystä sosialismiin. Kaikkialla ilmestyy työläisten ja intelligenttisocialidemokraattien kerhoja, ilmaantuu paikallisia agitaatiolehtisiä, kasvaa sosialidemokraattisen kirjallisuuden kysyntä ylittäen tavattomasti sen tarjonnan, — eivätkä hallituksen tehostetut vainotoimpiteet pysty estämään tätä liikettä.

Vankilat ovat tupaten täynnä, karkoituspaikat tulvillaan, melkein joka kuukausi kuullaan sosialistien „paloista“ Venäjän kaikilla eri kulmilla, salaisten kuljetusten kaappauksista, agitaattorien pidätyksistä, kirjallisuuden ja

kirjapainojen takavarikoimisista,— mutta liike ei pysähdy, vaan kasvaa entisestäänkin, valtaa yhä laajempia piirejä, tunkeutuu yhä syvemmälle työväenluokkaan, vetää yhteiskuntapiirien huomiota yhä enemmän ja enemmän puoleensa. Ja Venäjän koko taloudellinen kehitys, koko Venäjän yhteiskunnallisen ajattelun ja Venäjän vallankumousliikkeen kehitys takaavat sen, että sosialidemokraattinen työväenliike tulee kasvamaan kaikista esteistä huolimatta ja rai-vaamaan ne tieltään.

Liikkeemme pääpiirteenä, joka on erikoisesti pistänyt silmään viime aikana, on sen pirstoutuneisuus, sen näpertelymäinen, jos niin voidaan sanoa, luonne: paikalliset kerhot syntyvät ja toimivat melkein kokonaan irrallisina muiden paikkakuntien kerhoista ja vieläpä (mikä on erittäin tärkeätä) niistäkin kerhoista, jotka ovat toimineet ja toimivat samanaikaisesti samoissa keskuksissa; ei muodostu perinteitä eikä jatkuvaisuutta, ja paikallinen kirjallisuus kokonaisuudessaan heijastaa tätä pirstoutuneisuutta, heijastaa yhteyden puutetta siihen, mitä Venäjän sosialidemokratia jo on saanut aikaan. Tämä nykykausi tuntuukin meistä kriittiseltä juuri sen takia, että liike kehittyy tätä näpertelymäisyyttä ja tätä pirstoutuneisuutta pitemmälle vaatien sitkeästi siirtymistä korkeampaan, eheämpään, järjestyneempään muotoon, jonka luomiseksi me juuri katsommekin olevamme velvollisia tekemään työtä. On itsestään selvää, että liikkeen tietynä kautena, sen alkuvaiheessa, tämä pirstoutuneisuus on kerrassaan kiertämätöntä, että aivan luonnostaan muodostuu perinteellisyyden puutetta liikkeen kasvaessa näin ihmeteltävän nopeasti ja kaikkialla vallankumouksen pitkällisen tyventökauden jälkeen. Varmaa on myös, että aina tulee olemaan erilaisuutta paikallisissa oloissa, erilaisuutta työväenluokan asemassa niillä taikka näillä seuduilla sekä myös erikoisuuksia paikallisten toimihenkilöiden katsumuksissa ja että tämä erilaisuus juuri todistaakin liikkeen elinvoimaisuutta ja sen tervettä-kasvua. Kaikki se pitää paikkansa, mutta eihän pirstoutuneisuus eikä järjestymättömyys ole lainkaan ehdoton seuraus tuosta erilaisuudesta. Liikkeen perinteellisyyden säilyminen, sen eheytyminen ei lainkaan sulje pois erilaisuutta,— päinvastoin ne luovat sille vieläkin laajemman toimintapiirin ja vapaan työvainion. Mutta liikkeen nykyisellä ajankohdalla pirstoutuneisuus alkaa suorastaan osoittautua vahingolli-

seksi vaikutukseltaan ja uhkaa viedä liikkeen väärälle tielle: ahdas, koko liikkeen teoreettisesta valaisemisesta irrallinen käytännöllisyys voi hävittää yhteyden toisaalta sosialismin ja Venäjän vallankumousliikkeen sekä toisaalta vaistonvaraisen työväerliikkeen välillä. Sitä, ettei tämä vaara ole keksittyä, osoittavat sellaiset kirjalliset teokset kuin „Credo”*, joka on jo aiheuttanut täysin oikeutettuja vastalauseita ja moitteita, ja kuin „Rabotshaja Myslin” erillisiite (vuoden 1899 syyskuu). Tämä liite on selvimminkin ilmaissut sen tendenssin, mikä on läpikäyvänä koko „Rabotshaja Mysl” lehdessä, siinä alkaa ilmetä Venäjän sosialidemokratian erikoinen suuntaus ja sitä paitsi sellainen suuntaus, joka voi tuottaa suoranaista vahinkoa ja jota vastaan pitää välttämättä taistella. Ja Venäjän legaalinen kirjallisuus niine marxilaisuuden parodioineen, mikä on omiaan vain turmelemaan yhteiskunnallista tajuntaa, voimistaa entisestään tätä hoipertelua ja tätä anarkiaa, minkä ansiosta kuuluisa (vararikostaan kuuluisa) Bernstein on saattanut painetussa sanassa lausua julkisesti koko maailmalle sellaisen valheen, että muka enemmistö Venäjällä toimivista sosialidemokraateista on hänen kannallaan.

Olisi vielä ennen aikaista puhua siitä, kuinka syvää tämä eripuraisuus on, kuinka todennäköistä on erikoisen suuntauksen muodostuminen (emme ole suinkaan taipuvaisia ratkaisemaan näitä kysymyksiä jo nyt myöntävässä mielessä, emme lainkaan kadota vielä toivoa, että yhteistyö voi olla mahdollista), mutta vieläkin vahingollisempaa olisi sulkea silmät näkemästä tilanteen vakavuutta kuin liioitella tätä eripuraisuutta, ja tervehdimme kaikesta sydämestämme „Työn vapautus” ryhmän kirjallisen toiminnan uusiintumista ja sitä taistelua, jonka ryhmä on aloittanut sosialidemokratismiin väärentämis- ja mataloittamisyrityksiä vastaan.¹⁰⁰

Käytännöllinen johtopäätös tästä kaikesta on seuraava: meidän, Venäjän sosialidemokraattien, on välttämättä liityttävä yhteen ja ponnistettava kaikki voimamme muodostaaksemme yhtenäisen ja lujan puolueen, joka käy taistelua vallankumouksellisen sosialidemokraattisen ohjelman lipun alla, varjelee liikkeen jatkuvaisuutta ja pitää siinä järjestelmällisesti yllä järjestyneisyyttä. Tämä johtopäätös ei ole

* — uskontunnustus, ohjelma, maailmankatsomuksen esitys. *Toim.*

uusi. Venäjän sosialidemokraatit tekivät sen jo 2 vuotta sitten, jolloin Venäjän suurimpien sosialidemokraattisten järjestöjen edustajat kokoontuivat keväällä vuonna 1898 edustajakokoukseen perustaen Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen, julkaisten sen „Manifestin” ja tunnustivat „Rabotshaja Gazetan” puolueen viralliseksi äänenkannattajaksi. Tunnustaessamme itsemme Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen jäseniksi me olemme täysin samaa mieltä „Manifestin” perusajatusten kanssa ja annamme sille sangen tärkeän merkityksen julistuksena, jossa tuodaan avoimesti julki ne päämäärät, joihin puolueemme on pyrittävä. Sen tähden meille puolueen jäsenenä kysymys lähimmäistä ja välittömistä tehtävistämme asettuu tällä tavalla: minkälainen toimintasuunnitelma meidän on hyväksyttävä saadaksemme uusituksi puolueen mahdollisimman kestävästi? Eräät toverit (jopa eräät ryhmät ja järjestökkin) ovat sitä mieltä, että sitä tarkoitusta varten on valittava uudelleen puolueen keskuselin ja annettava sen tehtäväksi ryhtyä julkaisemaan uudelleen puolueen äänenkannattajaa.¹⁰¹ Mielestämme sellainen suunnitelma on virheellinen taikka ainakin uskallettu. Puolueen luominen ja lujittaminen — merkitsee Venäjän kaikkien sosialidemokraattien yhteenliittymän luomista ja lujittamista, mutta tällaista yhteenliittymistä ei voida noin vain säätää dekreeteillä, sitä ei voida saattaa voimaan yksistään jonkin sanokaamme edustajain kokouksen päätöksellä, se on välttämättä luotava. Ensiksikin on välttämättä luotava yleinen puoluekirjallisuus, yleinen ei ainoastaan siinä mielessä, että se palvelee koko venäläistä liikettä eikä eri seutuja, käsittelee koko liikkeen kysymyksiä ja auttaa tietösten proletaarien taistelua eikä yksistään vain paikallisia asioita, vaan yleinen myös siinä mielessä, että se liittää yhteen kaikki käytettävissä olevat kirjalliset voimat, heijastaa kaikkia mielipiteiden ja katsomusten vivahteita Venäjän sosialidemokraattien — ei toisistaan eristettyjen työntekijöiden, vaan tovereiden — keskuudessa, joita sitovat toisiinsa yhteinen ohjelma ja yhteinen taistelu saman järjestön riveissä. Toiseksi on välttämättä luotava erikoinen organisaatio, joka huolehtii yhteydenpidosta liikkeen kaikkien keskuksien välillä, liikettä koskevien täydellisten tietojen ajoissa hankkimisesta ja aikakauslehtien säännöllisestä toimittamisesta Venäjän kaikille kulmille. Vasta sitten kun

tällainen organisaatio on luotu, kun on luotu Venäjän sosialistinen posti, vasta sitten puolueen olemassaolo tulee turvatuksi, puolue tulee reaalisesti tosiasiaksi ja siis myös mahtavaksi poliittiseksi voimaksi. Tämän tehtävän ensimmäiseen puoleen, s.o. yleisen kirjallisuuden luomiseen, aiommekin keskittää voimamme pitäen sitä nykyisen liikkeen päivänpolttavana tarpeena ja välttämättömänä valmistelevana askeleena puolueen toiminnan uudelleen aloittamiseksi.

Tehtävämme tällaisesta luonteesta johtuu luonnostaan se ohjelmakin, jonka mukaan äänenkannattajiemme julkaisutyötä on hoidettava. Niissä on annettava runsaasti tilaa teoreettisille kysymyksille, t.s. sekä yleiselle sosialidemokratian teorialle että sen soveltamiselle Venäjän tosioihin. Se, että näiden kysymysten laaja käsittely on lykkäystä sietämätön juuri nykyään, on epäilemättömä eikä kaipaa selityksiä sen jälkeen, mitä edellä jo on sanottu. On itsestään selvää, että erottamattomassa yhteydessä yleisen teorian kysymyksiin pitää olla myös Lännen työväenliikkeen, sen historian ja sen nykyisen tilan tunnetuksi tekemisen. Edelleen me asetamme päämääräksemme pohtia järjestelmällisesti kaikkia politiikan kysymyksiä: sosialidemokraattisen työväenpuolueen on reagoitava kaikkiin kysymyksiin, joita elämä nostaa esiin kaikilla aloilla, niin sisäisen kuin kansainvälisenkin politiikan kysymyksiin, ja meidän on pyrittävä siihen, että jokainen sosialidemokraatti ja jokainen tietoinen työläinen muodostaisi itselleen tietyt mielipiteet kaikista peruskysymyksistä, — ilman tätä ehtoa ei laaja ja suunnitelmallinen propaganda ja agitaatio ole mahdollista. Teorian ja politiikan kysymysten käsittely tulee olemaan yhteydessä puolueen ohjelman laatimiseen, minkä jo vuoden 1898 edustajakokous tunnusti välttämättömäksi ja aikomuksemme on julkaista lähitulevaisuudessa ohjelmaluonnos, jonka kaikinpuolisen käsittelyn pitää antaa riittävästi aineistoa tulevaa edustajakokousta varten, jonka tehtäväksi tulee ohjelman hyväksyminen ¹⁰². Samoin tunnustamme erikoisen ajankohtaiseksi tehtäväksi työn järjestämistä ja käytännöllisen suorittamisen keinoja koskevien kysymysten käsittelyn. Jatkuvaisuuden puute ja pirstoutuneisuus, joista edellä on puhuttu, vaikuttavat varsin vahingollisesti puoluekurin, organisaatiotyön ja konspiraatiotaidon nykyiseen tilaan. On suoraan ja avoimesti tunnustettava, että me

sosialidemokraatit olemme siinä suhteessa jääneet jälkeen Venäjän vallankumousliikkeen vanhoista toimihenkilöistä ja muista Venäjällä toimivista järjestöistä, ja on pantava kaikki voimat liikkeelle poistaaksemme puutteet siinä suhteessa. Työläis- ja intelligenttinuorison suurten joukkojen vetäminen laajalti mukaan liikkeeseen, yhä useammin toistuvat palot ja hallituksen vainotoimenpiteiden hioutuminen tekevät tinkimättömän välttämättömäksi puolueen järjestötyön, kurin ja konspiraatiotaidon periaatteiden ja menettelytapojen propagoimisen.

Tällainen propaganda, jos kaikki eri ryhmät ja kaikki kokoneimmat toverit antavat sille tukensa, voi ja sen täytyykin johtaa siihen, että nuorista sosialisteista ja työläisistä kehittyy taitavia vallankumousliikkeen johtajia, jotka kykenevät voittamaan kaikki ne esteet, joita itsevaltiudellisen poliisivaltion harjoittama sorto työllemme asettaa, ja reagoimaan työläisjoukkojen vaatimuksiin, työläisjoukkojen, jotka pyrkivät vaistonvaraisesti, mutta kiihkeästi sosialismiin ja poliittiseen taisteluun. Ja vihdoin, edellä kaavailtujen aiheiden yhteydessä eräänä tärkeimmistä tehtävistämme tulee olla tämän vaistonvaraisen liikkeen (niin työläisjoukkojen kuin intelligenssimekin vaistonvaraisen liikkeen) analysoiminen: meidän on päästävä selville siitä intelligenssin yhteiskunnallisesta liikkeestä, joka on ollut tunnusomaista Venäjällä 90-luvun jälkipuoliskolle ja johon on sisältynyt erinäisiä ja toisinaan erilaatuisia virtauksia; meidän on tutkittava huolellisesti työväenluokan asemaa kansantalouden kaikilla aloilla, tutkittava työväenluokan heräämisen ja alkavan taistelun muotoja ja ehtoja, sitoaksemme marxilaisen sosialismin, joka on jo alkanut laskea juuria venäläiseen maaperään, ja Venäjän työväenliikkeen yhdeksi erottamattomaksi kokonaisuudeksi, sitoaksemme Venäjän vallankumousliikkeen kansanjoukkojen vaistonvaraiseen nousuun. Ja Venäjällä voi syntyä sosialidemokraattinen työväenpuolue vasta sitten, kun tämä tällainen yhteys on saatu aikaan, sillä sosialidemokratia ei ole yksinomaan vaistonvaraisen työväenliikkeen palvelemista (kuten eräät nykyajan „käytännön miehet” ovat meillä toisinaan taipuvaisia luulemaan), vaan sosialidemokratia on sosialismin ja työväenliikkeen yhdistämistä. Ja vain tällainen yhdistäminen antaa Venäjän proletariaatille mahdollisuu-

den täyttää sen ensimmäisen poliittisen tehtävän: vapauttaa Venäjä itsevaltiuden sorrosta.

Mitä tulee kaavailemiemme aiheiden ja kysymysten jakoon aikakauslehden ja sanomalehden välillä, niin tämän jaon määräävät yksinomaisesti näiden julkaisujen koon ja niiden luonteen erilaisuudet: aikakauslehden tulee palvella etupäässä propagandaa, sanomalehden etupäässä agitaatiota. Mutta niin aikakauslehden kuin sanomalehdenkin pitää välttämättä heijastaa liikkeen kaikkia puolia, ja haluamme erikoisesti korostaa kielteistä suhdettamme sellaiseen suunnitelmaan, että työväen lehti julkaisisi palstoillaan ainoastaan sen, mikä välittömästi ja läheisimmin koskee vaistonvaraista työväenliikettä, jättäen kaiken, mikä kuuluu sosialismin teorian alaan, tieteen ja politiikan alaan, puolueen organisaatio- y.m. kysymyksiin — intelligenttejä varten ilmestyvään äänenkannattajaan. Päinvastoin, kaikki työväenliikkeen konkreettiset tosiasiat ja ilmaukset on nimenomaan yhdistettävä mainittuihin kysymyksiin, jokaista erillistä tosiasiaa on välttämättä valaistava teorialla, on propagoitava politiikan ja puolueorganisaation kysymyksiä työväenluokan mitä laajimpien joukkojen keskuudessa, nämä kysymykset on välttämättä sisällytettävä agitaatioon. Se agitaatiomuoto, mikä meillä on ollut tähän saakka melkein yksinomaisesti vallitsevana — nimittäin agitaatio paikallisten lentolehtisten avulla — käy riittämättömäksi: se on rajoittunutta, sillä se koskettelee vain paikallisia ja pääasiallisesti taloudellisia kysymyksiä. On koettava luoda korkeampi agitaatiomuoto — sanomalehden avulla, joka rekisteröi jatkuvasti sekä työläisten valitukset että työläisten lakot, samoin kuin muutkin proletaarisen taistelun muodot ja kaikki poliittisen sorron ilmaukset kautta Venäjän ja tekee määrättyt johtopäätökset jokaisesta tällaisesta tapauksesta sosialismin lopullisia päämääriä ja Venäjän proletariaatin poliittisia tehtäviä vastaavasti. „On avarrettava propaganda- ja agitaatiotyömme ja organisatorisen toimintamme puitteita ja laajennettava niiden sisältöä” — olkoot nämä P. B. Axelrodin sanat tunnuksena, joka määrää Venäjän sosialidemokraattien toiminnan lähitulevaisuudessa, ja me hyväksymme tämän tunnuksen äänenkannattajiemme ohjelmaan.

Tällöin nousee luonnollisesti seuraava kysymys: jos suunnittelemiemme äänenkannattajien pitää palvella Venäjän

kaikkien sosialidemokraattien yhdistämisen tarkoituksena ja heidän liittämistään yhdeksi puolueeksi, niin niiden on kuvastettava kaikkia eri katsomusvivahteita, kaikkia paikallisia erikoisuuksia, käytännöllisten menetelmien koko moninaisuutta. Miten on sovittavissa yhteen tämä erilaisten katsantokantojen kokoomus ja äänenkannattajien toimittuun eheys? Pitääkö näiden äänenkannattajien olla yksinkertaisesti erilaisten katsomusten yhdistelmä vai täytyykö niillä olla itsenäinen, täysin määrätty suuntansa?

Itse puolestamme ratkaisemme nämä kysymykset jälkimmäisessä mielessä ja luotamme siihen, että määrättyä suuntaa edustava äänenkannattaja voi olla täysin sopiva (kuten tuonnempana osoitamme) sekä erilaisten katsantokantojen heijastamista että työtoverien välistä toverillista polemiikkaa varten. Katsomustemme kannalta hyväksymme täydellisesti kaikki marxilaisuuden perusaatteet (sellaisina kuin ne on esitetty „Kommunistisessa manifestissa” ja länsieurooppalaisten sosialidemokraattien ohjelmissa) ja kannatamme näiden aatteiden johdonmukaista kehittämistä Marxin ja Engelsin hengessä torjuen päättävästi ne puolinaiset, opportunistiset korjailut, jotka ovat nyt tulleet niin muotiin Bernsteinin aloitteesta. Me pidämme sosialidemokratian tehtävänä proletariaatin luokkataistelun järjestämistä, tämän taistelun avustamista, ja ehdottoman loppupäämäärän osoittamista, niiden ehtojen analysoimista, mitkä määräävät tämän taistelun käymistävän. „Työläisten vapautus voi olla vain työläisten omana asiana”.¹⁰³ Mutta sosialidemokratiaa työväenliikkeestä erottamatta meidän ei pidä unohtaa sitä, että sen tehtävänä on edustaa yleensä tämän liikkeen etuja kaikissa maissa, että se ei suinkaan saa palvoa sokeasti sitä tai tätä erillistä vaihetta, missä tämä liike jonain ajankohtana jossakin paikassa on. Katsomme sosialidemokratian velvollisuudeksi tukea kaikkea vallankumouksellista liikettä nykyistä valtio- ja yhteiskuntajärjestelmää vastaan ja pidämme liikkeen päämääränä sitä, että työväenluokka valloittaa valtiovallan, pakkoluovuttajat pakkoluovutetaan ja pystytetään sosialistinen yhteiskunta. Torjumme jyrkästi jokaisen yrityksen heikentää taikka hämähäyttää sosialidemokratian vallankumouksellisuutta, sosialidemokratian, joka on yhteiskunnallisen vallankumouksen puolue, säälimättömän vihamielinen kaikkia nykyisen yhteiskuntajärjestelmän kannalla olevia luokkia kohtaan.

Muun muassa Venäjän sosialidemokratian historiallisena tehtävänä pidämme itsevaltiuden kukistamista: Venäjän sosialidemokratian kutsumuksena on tulla Venäjän demokratian esitaistelijaksi, toteuttaa se päämäärä, minkä koko Venäjän yhteiskunnallinen kehitys sen eteen asettaa ja minkä Venäjän vallankumousliikkeen mainehikkaat toimihenkilöt ovat sille tehtäväksi testamentanneet. Sosialidemokratia voi täyttää tämän kutsumuksensa vain sitomalla taloudellisen ja poliittisen taistelun erottamattomasti yhteen, vain ulottamalla poliittisen propagandan ja agitaation työväenluokan yhä laajempiin ja laajempiin kerroksiin.

Mainitulta kannalta (joka on mainittu tässä vain ihan yleispiirteissään, koska se on yksityiskohtaisesti esitetty ja perusteltu jo monia kertoja sekä „Työn vapautus” ryhmän taholta etlä Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen „Manifestissa” ja sitä selittävässä „kommentaarissa” — kirjassessa „Venäjän sosialidemokraattien tehtävät”*, „Työväenasia Venäjällä” (Venäjän sosialidemokratian ohjelman perustelua)) tulemmekin valaisemaan kaikkia teoreettisia ja käytännöllisiä kysymyksiä, koetamme sitoa mainittuihin aatteisiin kaikki työväenliikkeen ja demokraattisen protestin ilmaukset Venäjällä.

Mutta noudattaessamme kirjallisessa työssämme määrätyn suuntaisia näkökohtia emme lainkaan aio esittää mielipiteidemme kaikkia yksityiskohtia kaikkien Venäjän sosialidemokraattien mielipiteiksi, emme aio suinkaan kieltää olevia erimielisyyksiä, peitellä tai tasoitella niitä. Päinvastoin, haluamme tehdä äänenkannattajamme *keskustelu-*elimiksi, joissa kaikki Venäjän mitä erilaisimpia käsitysvivahteita edustavat sosialidemokraatit poltisivat kaikkia kysymyksiä. Emme suinkaan torju tovereitten keskeistä polemiikkia äänenkannattajiemme palstoilta, vaan päinvastoin olemme valmiit antamaan sille sangen paljon tilaa. Avoin polemiikki Venäjän kaikkien sosialidemokraattien ja tietöisten työläisten edessä on tarpeellista ja toivottavaa, jotta voitaisiin saada selville olemassaolevien erimielisyyksien syvyys, pohtia kaikin puolin kiistakysymyksiä, taistella niitä äärimmäisyyksiä vastaan, joihin eri katsantokantojen edustajat, eri paikkakuntien taikka vallankumousliikkeen eri „ammattialojen” edustajat kiertämättä joutuvat.

* Ks. Teokset, 2. osa, s. 299. *Toim.*

Pidämme jopa eräänä nykyisen liikkeen puutteenakin sitä, että puuttuu avointa polemiikkaa tunnetusti eriävien mieliteiden välillä, että pyritään pitämään salassa erimielisyydet, jotka koskevat sangen oleellisia asioita.

Enemminkin: tunnustaen Venäjän työväenluokan ja Venäjän sosialidemokratian demokratian, poliittisen vapauden esitaistelijoiksi pidämme välttämättömänä pyrkiä siihen, että äänenkannattajistamme tehdään *yleisdemokraattisia* äänenkannattajia,— ei siinä mielessä, että suostuisimme edes hetkeksikään unohtamaan proletariaatin ja muiden luokkien välisen luokka-antagonismin, ei siinä mielessä, että sallisimme edes vähimmässäkään määrässä hämättävän luokkataistelua,— ei, vaan siinä mielessä, että toisimme esille ja käsittelisimme *kaikkia* demokratian kysymyksiä rajoittumatta pelkästään vain proletariaatin kysymyksiin, toisimme esille ja käsittelisimme kaikkia poliittisen sorron tapauksia ja ilmauksia, osoittaisimme työväenliikkeen ja poliittisen taistelun kaikkien muotojen välisen yhteyden, vetäisimme kaikki ne, jotka rehellisesti taistelevat itsevaltiutta vastaan, olkoon heidän katsantokantansa millainen tahansa ja kuulukoot he mihin luokkiin hyvänsä, vetäisimme ne tukemaan työväenluokkaa — ainoaa vallankumouksellista ja absolutismille loppuun saakka vihamielistä voimaa. Sen tähden, kääntyessämme ennen kaikkea Venäjän sosialistien ja tietoisten työläisten puoleen, me emme halua rajoittua yksistään heihin. Me kutsumme myös kaikkia, joita Venäjän nykyinen poliittinen järjestelmä painaa ja sortaa, kaikkia, joiden pyrkimyksenä on Venäjän kansan vapauttaminen poliittisesta orjuudesta, kutsumme heitä tukemaan julkaisuja, jotka omistavat voimansa työväenliikkeen organisoimiselle vallankumoukselliseksi poliittiseksi puolueeksi, tarjoamme heille lehtiemme palstoja Venäjän itsevaltiuden kaikkien konnuuksien ja rikosten paljastamiseksi. Esitämme tämän kutsun vakuuttuneina siitä, että Venäjän sosialidemokratian nostama poliittisen taistelun lippu voi ja sen pitää tulla yleiskansalliseksi lipuksi.

Tehtävät, jotka itsellemme asetamme, ovat erittäin laajamittaisia ja kaikkikäsitäviä, emmekä me tohtisi käydä noihin tehtäviin käsiksi, elleimme olisi kaikesta kokemuksestamme tulleet siihen järkkymättömään vakaumukseen, että ne ovat koko liikkeen päivänpolttavia tehtäviä, ja

ellemme olisi saaneet etukäteen myötätuntoa ja lupauksia kaikinpuolisesta ja pysyvistä kannatuksesta 1) Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen useilta järjestöiltä ja eri kaupungeissa toimivilta venäläisten sosialidemokraattien erillisiltä ryhmiltä; 2) „Työn vapautus” ryhmältä, joka on perustanut Venäjän sosialidemokratian ja aina ollut sen teoretikkojen ja kirjallisten edustajien johdossa; 3) useilta henkilöiltä, jotka eivät kuulu järjestöihin, mutta ovat sosialidemokraattiselle työväenliikkeelle myönteisiä ja ovat tehneet sille paljonkin palveluksia. Tulemme ponnistamaan kaikki voimamme täyttääksemme valitsemamme osan yleisestä vallankumouksellisesta työstä ja pyrimme siihen, että kaikki venäläiset toverit pitäisivät julkaisujamme omana äänenkannattajanaan, jolle *jokainen* ryhmä on ilmoittava kaikki liikettä koskevat tiedot, jolle se ilmaisee mielipiteensä, omat toivomuksensa kirjallisuuteen nähden, oman kokemuksensa, oman arvionsa sosialidemokraattisista julkaisuista, ilmaisee sanalla sanoen kaiken, mitä se liikkeelle antaa ja kaiken, mitä se siltä saa. Vain sillä ehdolla on mahdollista todella yleisvenäläisen sosialidemokraattisen äänenkannattajan luominen. Venäjän sosialidemokratialle käyvät jo ahtaiksi ne maanalaisuuden olot, joissa erilliset ryhmät ja hajalliset kerhot tekevät työtään; sen on jo aika lähteä sosialismin avoimen julistamisen tielle, avoimen poliittisen taistelun tielle, — ja yleisvenäläisen sosialidemokraattisen lehden perustamisen pitää muodostua *ensi askeleeksi tällä tiellä*.

Kirjoitettu keuhdalla 1900
Julkaistu ensi kerran v. 1925
IV Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoitusjäljennöksen
mukaan, joka on kirjoitettu
tuntemattomalla käsialalla

